

CEED – România

Raport anual 2013

CONTINUT

A. SUMAR EXECUTIV.....	2
B. PRINCIPALELE PROIECTE ȘI ACTIVITĂȚI.....	5
Sumarul și progresul proiectelor	5
Întreprinzător în Mileniul Trei	5
Creditul RAF pentru implementarea proiectului.....	8
DACIE - Dezvoltare Antreprenorială pentru Competitivitate prin Inovare și Eco-eficiență (Top Class Sud România).....	8
Antreprenariat Verde – Întreprinderi Sociale pentru Dezvoltare Durabilă	10
Educație Economică Rurală și Dezvoltare (REED)	11
Evenimente de networking educativ & de acces pe piață	13
A 7-a Conferință Regională CEED, Zagreb, Croatia, 20-21 mai 2013.....	13
The IT Bridge Connect Event, Izmir, Turkey, March 19-20, 2013.....	14
Official launching of CEED Moldova, June 19 th , 2013	15
Evenimente de networking educative în cadrul proiectelor.....	16
C. PARTENERIATE	16
D. DURABILITATE.....	17
E. LIVRABILE, REZULTATE ȘI IMPACT	18
Activități și rezultate	18
Impact	18
Cazuri de succes	19
F. ACTIVITĂȚI PLANIFICATE IN 2013	22

A. SUMAR EXECUTIV

Pe tot parcursul anului 2013, Centrul pentru Educație Economică și Dezvoltare - CEED România a continuat să își îndeplinească mandatul de a pune în practică moștenirea asistenței USAID în țară, contribuind în același timp la creșterea economică prin dezvoltarea capacității resurselor umane și parteneriatelor viabile în afaceri.

Centrul și-a consolidat sustenabilitatea pe baza reputației sale de furnizor de servicii de instruire și consultant în sprijinul comunității IMM-urilor din România, urmînd obiectivele strategice privind consolidarea organizației extinderea bazei sale de clienți.

Serviciile oferite în 2013 au inclus: consultanță, instruire, mentoring pentru IMM-uri și întreprinzători potențiali, precum și acordarea de sprijin pentru aderarea la rețeaua internațională CEED, suport integrat pentru start-up și dezvoltarea de întreprinderi sociale verzi, precum și servicii de training & consultanță pentru agricultorii activi economic din România.

Consolidare

CEED România a continuat să-și consolideze poziția pe piața românească printr-o abordare strategică amplă, ce a vizat îmbunătățirea atât a calității, cât și a aplicabilității serviciilor de sprijin ale Centrului, oferite pentru comunitatea IMM-urilor românești și alți clienți vizați, cum ar fi ONG-urile și agricultorii. Acest lucru a dus la o prezență tot mai adaptată și focalizată a Centrului în întreaga Românie și la extinderea în continuare a rețelei sale de parteneri locali cheie.

Abordarea de mai sus a fost pusă în practică printr-un pachet de servicii integrate, care includ seminarii de formare special elaborate, servicii de consultanță adaptate, acces la rețele internaționale și locale, acces la soluții bazate pe IT pentru managementul afacerilor și suport prin mentorat. Serviciile noastre au fost furnizate în principal sub auspiciile a două granturi strategice co-finanțate din surse UE și două proiecte finanțate de RAF. În plus, am realizat o serie de contracte pe baze comerciale.

În scopul de a ne extinde oportunitățile de networking și de a oferi clienților noștri noi oportunități de networking și de acces pe piață, personalul și clienții CEED România au participat la diverse conferințe regionale, workshop-uri și evenimente internaționale.

În cursul anului 2013, CEED România a continuat să cultive relațiile stabilite anterior cu diverse instituții financiare, asociații de întreprinzători și organizații de sprijinire a afacerilor.

Cooperarea cu Romanian American Foundation, partenerul nostru strategic cheie, a continuat în beneficiul reciproc al proiectelor noastre și al clienților vizați și a permis ambelor organizații să avanseze cu succes în îndeplinirea misiunilor lor.

Astfel, CEED și-a consolidat în continuare poziția și brandul ca o importantă rețea regională de sprijin, dedicată promovării dezvoltării economice prin educație economică. CEED România a câștigat recunoașterea în rândul altor instituții implicate în sprijinirea antreprenoriatului și a fost în măsură să demonstreze abordarea sa unică, inovatoare și practică.

Extinderea și diversificarea bazei de clienți

În 2013, Centrul a pregătit și susținut un număr impresionant de seminarii de instruire în diverse localități în întreaga Românie, combinate cu participarea la evenimente de networking și de acces pe piața regională și cu mai mult sprijin prin coaching, mentoring și servicii de consultanță. Trainerii noștri au susținut 69 de seminarii de formare și 41 de evenimente de networking pentru 1.817 clienți pe tot parcursul anului 2013. De la înființarea Fundației CEED în România, au fost organizate în total 718 evenimente CEED, la care au participat 13.079 clienți. În plus, peste 1700 de clienți au beneficiat de servicii de consultant. Clienții noștri au fost în principal întreprinderi mici și mijlocii cu potențial de creștere, dar și antreprenori sociali, întreprinzători potențiali, agricultori și funcționari publici.

Feedback-ul clienților a fost unul pozitiv, confirmând, astfel, recunoașterea tot mai largă a modelului CEED. Mulți dintre clienții noștri au beneficiat de mai mult de unul dintre evenimentele noastre, devenind astfel parte din comunitatea CEED de întreprinzători și susținători ai IMM-urilor.

În plus față de activitățile de bază - evenimente de formare și networking adresate IMM-urilor cu creștere rapidă - CEED România a oferit servicii de consiliere și consultanță pentru clienții privați și alte grupuri, pentru a facilita dezvoltarea abilităților de management și a altor aptitudini ale resurselor umane, îmbunătățirea accesului la schemele de granturi europene, stimulând crearea de locuri de muncă și dezvoltarea economică. Centrul a aplicat cu succes în sfera socială abordarea noastră practică pentru dezvoltarea IMM-urilor, prin sprijinirea antreprenorilor sociali și diverselor grupuri de inițiativă în crearea și gestionarea de întreprinderi sociale. De asemenea, am oferit asistență unui număr de aproape 400 agricultori activi economic din peste 20 de comunități din întreaga Românie.

Impact

Rezultatele cele mai notabile și tangibile ale activităților Centrului în 2013 sunt:

- Peste 1000 clienți (angajați, manageri, întreprinzători și fermieri) au fost instruiți pe diverse teme legate de afaceri;
- Peste 500 de clienți au beneficiat de servicii de consultanță, mentorat și coaching pentru lansarea sau dezvoltarea afacerii / fermei lor.

Ca urmare a celor de mai sus:

- S-au înființat 139 companii sau activități independente noi;
- Cel puțin 30 de întreprinderi existente au șanse mari să se dezvolte;
- Cel puțin 170 de noi locuri de muncă vor fi create.

Rezultatele de mai sus demonstrează că CEED România și-a onorat mandatul de a continua moștenirea asistenței USAID în țară, ca o organizație regională de sprijin de valoare, dedicată promovării dezvoltării economice prin consolidarea spiritului antreprenorial și dezvoltarea de parteneriate locale și regionale viabile. Prin îmbunătățirea abilităților manageriale locale și abilitarea liderilor în regiune, prin includerea lor în calitate de noi membri în rețeaua CEED regională și facilitarea accesului lor la fonduri, CEED a adus o contribuție cuantificabilă la progresul economic din România.

Planuri

Aceste realizări au creat premisele solide și promițătoare pentru dezvoltarea în continuare a activității noastre în viitor. Vom continua să aplicăm modelul de afaceri al CEED, bazat pe servicii integrate, care a fost rafinat și dezvoltat în acord cu SEAF și alte centre CEED din rețeaua noastră. Vom oferi o gamă largă de servicii de sprijin pentru întreprinderi, de la training și până la consultanță. Mai mult, vom continua să ne extindem și să ne diversificăm clientela, adăugând la clienții noștri tradiționali, adică managerii și întreprinzătorii din IMM-uri, alte grupuri cum ar fi: reprezentanți ai diferitelor grupuri implicate în antreprenoriatul social, antreprenori rurali, fermieri și funcționari publici.

Suntem decizi să ne ajutăm clienții să își dezvolte afacerile prin intermediul formulei noastre unice de servicii de instruire practică, sprijinite prin activități în rețea și mentorat, urmate de servicii de "coaching" la cerere, dublate de servicii de consultanță mai sofisticate menite a facilita extinderea pe piață și accesul la surse de finanțare UE și / sau comerciale.

În cursul anului 2014 vom continua să ne concentrăm pe următoarele domenii:

- Continuarea implementării proiectelor aflate în derulare;
- Continuarea eforturilor pentru elaborarea altor proiecte și propuneri pentru licitații în numele CEED și al diverșilor parteneri pentru a obține granturi de la diverși donatori;
- Dezvoltare de proiecte pentru clienții privați pentru a obține finanțarea UE și alte activități comerciale.

Cu rețeaua regională CEED deja extinsă în 14 țări, din care majoritatea situate în sud-estul Europei, care combină state membre UE și non-UE, CEED România a devenit o instituție de promovare a IMM-urilor de încredere și respectată, construită pe succesul și experiența SEAF în sectorul privat și moștenirea asistenței USAID.

Putem afirma cu siguranță că ne-am confirmat promisiunea de brand a CEED și marca: *"Creșterea rapidă a afacerilor prin know-how și rețele"*.

B. PRINCIPALELE PROIECTE ȘI ACTIVITĂȚI

Iată lista completă a proiectelor și activităților realizate pe parcursul anului 2013, urmate de cazuri de succes, exemple și recomandări, după caz:

Proiecte în implementare:

- *Întreprinzător în Mileniul Trei* – încheiat în aprilie 2013
- *DACIE - Dezvoltare Antreprenorială pentru Competitivitate prin Inovare și Eco-eficiență* (Top Class Sud România) - încheiat în decembrie 2013
- *Antreprenariat Verde – Întreprinderi Sociale pentru Dezvoltare Durabilă* – program pilot în curs de implementare
- *Învățare împărtășind experiența: Mentoring pentru Dezvoltarea Antreprenoriatului Social* – în implementare până în aprilie 2014
- *Educație Economică Rurală și Dezvoltare (REED)* – în implementare până în septembrie 2015

Evenimente de Networking instructiv & Acces la piețe:

- *Cea de-a 7^a Conferință Regională CEED, Zagreb, Croația, 20-21 mai 2013*
- *Evenimentul IT Bridge Connect, Izmir, Turcia, 19-20 martie 2013*
- *Lansarea oficială a CEED Moldova, 19 iunie 2013*

Sumarul și progresul proiectelor

Întreprinzător în Mileniul Trei

Acest proiect strategic a fost finanțat printr-un grant de aprox. 3 milioane Euro din Programul Operațional Sectorial Dezvoltarea Resurselor Umane. Finanțarea UE a fost asigurată din Fondul Social European. Implementarea proiectului a început la 1 iulie 2010, pentru o perioadă de 34 luni, până la 30 aprilie 2013. Activitățile s-au desfășurat în toate cele 8 regiuni de dezvoltare ale României.

CEED România – partener principal (beneficiar) a implementat proiectul în parteneriat cu MBM Software & Partners, o firmă privată românească, înființată în 2005 și care a înregistrat o creștere rapidă în domeniul dezvoltării și implementării de soluții software, precum și al serviciilor de consultanță și training în zonele de top pentru gestionarea rețelelor IT & C.

Obiectivul general al proiectului este dezvoltarea spiritului antreprenorial și a abilităților manageriale prin utilizarea intensă a TIC în afaceri, cu scopul de a promova înființarea și dezvoltarea de IMM-uri și crearea de locuri de muncă în România. Proiectul a contribuit la îmbunătățirea abilităților manageriale și antreprenoriale prin instruire practică, servicii de consultanță și utilizarea tehnologiei TIC în afaceri și a sprijinit IMM-urile existente și nou înființate să-și sporească atât calitatea, cât și productivitatea, ca urmare a accesului la instrumente practice de management al afacerilor bazate pe TIC.

Obiective specifice:

- Dezvoltarea culturii antreprenoriale în România
- Îmbunătățirea abilităților manageriale și antreprenoriale prin instruire practică, servicii de consultanță și utilizarea tehnologiilor TIC în afaceri
- Sprijinirea IMMurilor existente și nou înființate pentru creșterea calității și productivității prin acces la instrumente practice de management al afacerilor bazate pe TIC.

Beneficiari: 1181 întreprinzători, persoane care doresc înființarea propriei afaceri, manageri și angajați din localități urbane din cele 8 regiuni de dezvoltare ale României.

Activitățile principale ale proiectului:

- Instruire în management focalizată pe utilizarea instrumentelor TIC în afaceri (seminarii TIC scurte și practice, cu aplicații TIC)
- Sprijin prin consiliere de afaceri on-line și accesul întreprinzătorilor la instrumente de management al afacerilor TIC, prin intermediul a 2 platforme electronice (*Biroul Virtual pentru sprijin antreprenorial* și *Demonstratorul Virtual pentru IMM*);
- Cursuri antreprenoriale pentru crearea afacerilor și cursuri manageriale (inclusive formare certificată CNFPA pentru manageri de întreprindere și manageri de proiect)
- Evenimente de informare și promovare

Realizări la sfârșitul proiectului:

INDICATOR	REALIZAT
Grup țintă	1181
Nr. de cursanți pregătiți pentru inițierea unei afaceri	391
Nr. de persoane care au beneficiat de acțiuni pentru dezvoltarea culturii antreprenoriale și inițierea afacerilor	652
Nr. de persoane care au participat la acțiuni de dezvoltare a competențelor manageriale	723
Nr. de persoane care au demarat o activitate independentă	30
Ponderea beneficiarilor de cursuri de formare care inițiază noi afaceri	9,9%

Rezultate și impact:

- Numărul clienților instruiți pe teme de antreprenoriat și managementul afacerilor prin utilizarea instrumentelor TIC a fost mult peste țintele inițiale;
- În plus, clienții și-au îmbunătățit abilitățile de management ca urmare serviciilor de consultanță on-line & utilizarea instrumentelor TIC în afaceri prin intermediul celor 2 platforme electronice – ”*Demonstratorul Virtual pentru IMM*” și „*Biroul Virtual pentru sprijin antreprenorial*” (s-au înregistrat peste 350 utilizatori ai Demonstratorului Virtual și peste 200 utilizatori au fost asistați prin Biroul Virtual).
- Peste 80 de clienți au beneficiat de servicii de consultanță on-line și directă.
- 30 de companii sau persoane fizice autorizate s-au înmatriculat.
- Aceste noi entități comerciale au creat aprox. 40 de noi locuri de muncă.

news

Entrepreneur in the Third Millennium.

Proiect cofinanțat din Fondul Social European prin Programul Operațional Sectorial Dezvoltarea Resurselor Umane 2007-2013. Investește în oameni!

Peste 1000 de membri ai grupului țintă au devenit utilizatori ai platformelor software oferite în cadrul proiectului!
(www.dimmv.ro, www.e-birouvirtual.ro)

Întreprinzător în Mileniul Trei

Consultanță gratuită pentru inițierea unei afaceri!

Consultanță on-line în managementul afacerilor și TIC!

- ✓ Peste 1000 de persoane au fost instruite în managementul afacerilor și utilizarea TIC în afaceri!
- ✓ Peste 500 de CD-uri cu materiale pe teme de management au fost difuzate!
- ✓ Un volum impresionant de materiale utile a fost postat pe pagina web a proiectului! (www.im3.ro)

Această pagină conține un mesaj promotional, care va dispărea în 15 secunde
[Click aici pentru a accesa instant pagina dorita.](#)

Creditul RAF pentru implementarea proiectului Întreprinzător în Mileniul Trei

În decembrie 2011, CEED România a obținut un credit de 200.000 USD de la Romanian American Foundation, destinat sprijinirii implementării proiectului cu finanțare europeană “Întreprinzător în Mileniul Trei”.

RAF a realizat o analiză detaliată a organizației CEED, verificând activitățile noastre trecute și curente, realizările și impactul acestora, precum și detaliile strict legate de proiectul ce urma să fie sprijinit financiar. Concluzia procesului de *due diligence* a recunoscut capacitatea organizațională a CEED și viabilitatea sa financiară. Creditul fără dobândă acordat pentru o perioadă de 20 de luni a permis CEED să își acopere nevoile de lichidități pentru implementarea fără dificultăți a proiectului.

După încasarea ultimei rambursări de la AMPOSDRU, CEE a rambursat integral creditul RAF.

Linia de credit RAF disponibilă pentru ONGuri este foarte necesară în România, este inovativă pentru România și are toate ingredientele succesului, atât pentru organizația finanțatoare – RAF, cât și pentru beneficiary, precum CEED România: aceasta îmbunătățește accesul ONGurilor viabile la finanțarea UE, producând astfel un efect de levier considerabil, permite atât creditorului, cât și celui împrumutat să își urmărească misiunile comune, asigurându-le în același timp dezvoltarea sustenabilă din perspectiva dimensiunilor organizaționale, precum și a ariei de cuprindere a activităților desfășurate.

Dincolo de utilitatea sa imediată, acest contract de credit este important pentru noi deoarece întărește cooperarea dintre cele două organizații, ceea ce reprezintă o alegere strategică pentru CEED România.

DACIE - Dezvoltare Antreprenorială pentru Competitivitate prin Inovare și Eco-eficiență (Top Class Sud România)

Acest proiect de 3 milioane Euro, finanțat din FSE urmărește să stimuleze dezvoltarea antreprenorială, dobândirea unor abilități manageriale și să îmbunătățească spiritul inovator al întreprinzătorilor, managerilor, angajaților, al celor interesați să își înființeze propria afacere din regiunile Sud, Sud-est, Sud-vest și București-Ilfov ale României. Proiectul promovează înființarea și creșterea unor firme mici pentru crearea de locuri de muncă în sectoare noi, cu tehnologii înalte și eco-eficiente.

CEED România – partener principal (beneficiar) a implementat proiectul în parteneriat cu IPA SA, o reputată firmă de cercetare și proiectare din domeniul echipamentelor și proceselor de automatizare și cu Asociația Forumul Tinerilor, o ONG implicată în promovarea activităților pentru tineret.

Durata: 36 luni, ianuarie 2011 - decembrie 2013.

Obiectivele cheie ale proiectului sunt:

- Consolidarea spiritului antreprenorial în perspectiva dezvoltării durabile în regiunile țintă, prin promovarea unei atitudini pozitive față de întreprinzători și dezvoltarea unei culturi eco-conștiente.
- Îmbunătățirea competențelor antreprenoriale și manageriale ale oamenilor de afaceri, managerilor și angajaților IMM-urilor din regiunile vizate, în scopul de a îi ajuta să înceapă activități independente, să își crească firmele și să creeze noi locuri de muncă.
- Crearea unor sisteme integrate, inovatoare, durabile și replicabile de formare, consultanță și mentorat în vederea promovării spiritului antreprenorial și dezvoltării manageriale.
- Identificarea unor noi oportunități de afaceri în domenii moderne, de înaltă tehnologie și eco-eficiență, și consolidarea capacităților întreprinzătorilor locali, ajutându-i să materializeze ideile de afaceri în povești de afaceri de succes.
- Dezvoltarea abilităților de a promova parteneriate și de a asimila procedurile europene în antreprenoriat și competitivitate.

Activitățile principale ale proiectului:

- Programe de instruire în management focalizate pe introducerea tehnicilor inovative de management;
- Programe de instruire antreprenorială pentru stimularea înființării de firme noi, inclusiv PFA;
- Servicii de consultanță în afaceri pentru îmbunătățirea abilităților de management și introducerea noilor tehnologii în firmele existente și pentru crearea de noi întreprinderi;
- Sprijin prin mentorat pentru întreprinzători;
- Accesul IMMurilor la rețele naționale și europene de IMM-uri.

Realizări la sfârșitul proiectului:

- 1684 de beneficiari au fost informați cu privire la beneficiile antreprenoriatului;
- 1481 manageri/angajați/întreprinzători existenți și potențiali au fost instruiți, din care 525 în antreprenoriat și 965 în managementul afacerilor pentru îmbunătățirea inovării și eco-eficienței;
- 249 de persoane (din 173 de firme) au beneficiat de servicii de consultant personalizate; 61 planuri de dezvoltare a afacerii au fost elaborate;
- 200 de beneficiari au obținut consultanță pentru crearea propriei afaceri, din care 112 și-au finalizat planul de afaceri;
- 30 de parteneriate de mentorat au fost stabilite;
- 75 întreprinzători au fost sprijiniți să participe la rețele naționale sau europene de IMM-uri.

Impact:

- 109 companii sau persoane fizice autorizate s-au înmatriculat
- Acestea creind aprox. 130 de noi locuri de muncă.

Antreprenoriat Verde – Întreprinderi Sociale pentru Dezvoltare Durabilă

CEED România este partener în cadrul programului pilot “*Antreprenoriat verde*”, program finanțat de Romanian American Foundation. Programul cu o durată de 3 ani a fost lansat în februarie 2011 și se va încheia la sfârșitul lunii martie 2014. Partenerul principal este Fundația pentru Parteneriat.

Programul pilot urmărește să sprijine crearea a 7 întreprinderi sociale în domeniul protecției mediului și dezvoltării durabile. Programul va oferi sprijin financiar și know-how-ul necesar pentru înființarea unor întreprinderi sociale, prin granturi pentru start-up și dezvoltare de capacitate.

CEED România este responsabilă cu componenta de dezvoltare a capacității, mai concret cu activitățile de instruire și consultanță pentru beneficiarii programului. Implementarea unui astfel de program presupune și legături cu interesele sociale, de mediu și economice – de fapt dezvoltarea durabilă reală – printr-o abordare pe termen mediu.

Impactul așteptat la sfârșitul programului va include îmbunătățirea rezultatelor economice ale micilor producători și prestatori de servicii din regiunile vizate prin proiect și o creștere a sustenabilității financiare a ONGurilor beneficiare. În același timp, este de așteptat ca programul să contribuie la dezvoltarea durabilă a regiunilor în care va fi implementat și va permite membrilor comunităților să poată decide să rămână la nivel local. Programul va sprijini inițiative legate de ecoturism, prelucrare alimentară, mici ferme organice/sustenabile, etc.

Programul consistent de training și consultanță derulat în primul an al proiectului s-a finalizat cu 7 planuri de afaceri pentru întreprinderi sociale, care au fost evaluate și aprobate de un panel de evaluatori format din reprezentanții RAF, FP, CEED și consilieri independenți. Fiecare întreprindere socială a obținut câte un grant de până la 50.000 USD pentru creare și funcționare în primul an.

Beneficiarii granturilor au fost:

- Asociația de Eco-turism din România pentru o activitate de turism prietenoasă cu mediul ce va fi lansată în Delta Dunării în parteneriat cu Asociația Ivan Patzaichin, sub auspiciile întreprinderii sociale RawMania;
- Asociația Agent Green, pentru întreprinderea socială denumită Wild Time Green Tours, care oferă servicii de turism prietenoase cu mediul în parcul natural al Munților Retezat;
- Centrul pentru Arie Protejate și Dezvoltare Durabilă Bihor, pentru promovarea și furnizarea de servicii de turism la Peștera Meziad;
- Asociația Ecologic Maramureș, care va oferi servicii de eco-turism în parcul natural al Munților Gutâi și comunitățile rurale din vecinătate;

- Asociația Fructul Secuiesc din Odorhei, pentru o întreprindere socială care va procesa fructe de pădure și ciuperci de pădure;
- Asociația Pomiviticolă Hilița pentru crearea unui centru de procesare organică a fructelor;
- și Fundația ProPark, pentru servicii de management al ariilor protejate.

În 2013, activitățile experților CEED s-au concentrat pe două tipuri de asistență tehnică, respectiv monitorizarea implementării planurilor de afaceri și coaching & consultanță de afaceri la cerere pentru managementul întreprinderilor sociale. Serviciile de consultanță au fost utile, conform feedback-ului clienților, acestea venind în întâmpinarea nevoilor și cererilor lor concrete.

Impact:

- 7 întreprinderi sociale au fost create de către 7 ONGuri;
- Aceste întreprinderi au creat aprox. 10 noi locuri de muncă permanente și au generat șanse de venit pentru cel puțin 175 membri ai comunităților rurale în care funcționează (cel puțin 100 de membri ai comunității roma din Odorhei sunt angajați ca lucrători sezonieri pentru colectarea fructelor de pădure; cel puțin 25 de pensuni rurale din Delta Dunării, Maramureș, Retezat, Meziad beneficiază de intensificarea activităților de turism; cel puțin 50 de membri ai asociației din Hilița și alți membri ai comunității obțin venituri suplimentare).

Educație Economică Rurală și Dezvoltare (REED)

Proiectul REED este o componentă cheie a programului **Rural Development through Entrepreneurship and Association**, un amplu plan de dezvoltare prin antreprenoriat și asociere pentru zonele rurale din România, inițiat și finanțat de Romanian American Foundation. Programul urmărește să încurajeze antreprenoriatul rural sprijinind fermierii mici și de semi-subzistență să dobândească abilități de afaceri și management și să aibă acces la capital. Acest scop este urmărit prin furnizarea de sprijin pentru dezvoltarea afacerilor fermierilor, prin crearea a patru asociații agricole pilot, precum și prin contribuții la elaborarea Planului Național pentru Dezvoltare Rurală din România pentru 2014-2020.

Educație Economică Rurală și Dezvoltare (REED) își propune să dezvolte abilitățile antreprenoriale ale micilor fermieri din România, ceea ce duce la crearea de locuri de muncă și dezvoltarea capitalului uman și dezvoltarea afacerilor în zonele rurale. Proiectul oferă **formare, servicii suport de consultanță și oportunități de networking** pentru agricultorii activi economic din 40 de comunități din România. Selecția comunităților vizate va porni de la propunerea instituțiilor de microfinanțare și se va face de către CEED pe baza unor criterii riguroase, care includ numărul de agricultori activi, interesul lor în dezvoltarea afacerilor și a potențialului de creștere, sprijinul autorităților locale, urmărind o distribuție geografică echilibrată.

Rezultate așteptate:

800 de agricultori activi din punct de vedere economic vor fi instruiți, iar 1500 de persoane vor fi asistate prin intermediul serviciilor de consultanță directe, individuale,

pentru a îmbunătăți rezultatele economice ale fermelor lor și pentru a accesa microfinanțare sau alte surse de capital pentru dezvoltarea fermei. În plus, ei vor avea oportunități de networking cu colegii lor din regiunile țintă care să le permită să-și extindă orizontul, să afle despre, și să reproducă cele mai bune practici.

Este de așteptat că producătorii locali vor fi în măsură să crească vânzările de produse, să-și reducă costurile de producție și să ridice calitatea produselor, sporind astfel viabilitatea fermelor lor, îmbunătățindu-și accesul la piețe și creând noi locuri de muncă. Acest lucru va genera un impact benefic în comunitățile rurale.

Toate serviciile vor fi furnizate direct în comunitățile rurale, sunt practice, directe și adaptate la nevoile concrete ale fermierilor. Mai multe dintre instituțiile de microfinanțare cele mai active în România au convenit deja să sprijine activitățile proiectului în teren, pe bază de voluntariat.

Serviciile vor implica 40 de persoane-resursă locale, care vor fi instruite și antrenate în așa fel încât să fie în măsură să continue furnizarea de servicii similare în comunitățile lor după încheierea programului.

Programul este în concordanță cu misiunea de a CEED România și este în strânsă conformitate cu misiunea Romanian-American Foundation de a consolida și de a promova condițiile pentru o economie de piață durabilă și o societate democratică, ce oferă acces la oportunități pentru toate segmentele de populație din România. În mod particular programul promovează spiritul antreprenorial, care să conducă la crearea de locuri de muncă și dezvoltarea capitalului uman și a afacerilor în zonele rurale din România. Sprijin financiar RAF pentru acest program are un efect de pârghie, deoarece va ajuta fermierii să abordeze cu succes și să utilizeze eficient diverse surse de finanțare, cum ar fi microcredite și/sau fonduri europene și guvernamentale pentru dezvoltare rurală.

Proiectul pilot a început în septembrie 2012, cu selectarea atentă a celor 40 de comunități rurale țintă din toată România și va fi implementat în următorii trei ani. Selecția a luat în considerare o acoperire geografică echilibrată, precum și raza de activitate a Instituțiilor de microfinanțare pentru acces potențial la capital.

Realizări până la sfârșitul anului 2013:

În cursul anului 2013, activitățile programului s-au desfășurat în 21 de comunități din toată România: Bucerdea Grânoasă, Ighiu, Sona, Mihalț - toate din județul Alba, Macea și Pâncota - județul Arad; Diosig - Bihor; Lechința - Bistrița Năsăud; Budești - Călărași; Voinești - Dâmbovița; Matca - Galați, Ilia, Dobra și Gurasada - Hunedoara; Ditrău - Harghita; Târgu Frumos - Iași; Roman - Neamț; Izbiceni - Olt; Câmpulung Moldovenesc - Suceava; Belint - Timiș; Ștefănești - Vâlcea și Huși - Vaslui.

Fermierii din aceste comunități s-au implicat activ într-un program intens de asistență, care a inclus formare, servicii de consultanță și schimburi de experiență. Au fost **23 de sesiuni de instruire** la care au participat aproape **386 de participanți**. Experții REED au adaptat întotdeauna abordarea în cadrul evenimentelor formare pentru a satisface nevoile de informare și de abilități de afaceri ale fermierilor, au ilustrat informațiile cu exemple și exerciții relevante concrete și practice.

253 întâlniri directe, individuale, confidențiale și adaptate de **consultanță de afaceri** cu consultanții seniori și locali ale programului au fost furnizate pentru **222 de fermieri** pentru a discuta întrebările lor specifice de afaceri și a găsi soluții adaptate în scopul de a le permite accesul la granturi PNDR și/sau la fonduri comerciale pentru cofinanțare, pentru a îi ajuta să identifice forma juridică cea mai adecvată și pentru a-și înregistra afacerile ca persoane juridice, sau pentru a aplica diverse măsuri pentru a-și extinde piața, pentru îmbunătățirea calității produselor, sau creșterea vânzărilor.

4 vizite de schimb de experiență care au implicat 175 de participanți au fost, de asemenea, organizate în următoarele comunități: Diosig, Târgu Frumos și Matca, Pâncota și Gura Humorului. Participanții au putut să intre în contact cu colegii lor, să facă schimb de experiență, au vizitat diverse ferme, unități de cercetare agricole, instalații de prelucrare viticolă, etc.

Evenimente de networking educativ & de acces pe piață

A 7-a Conferință Regională CEED, Zagreb, Croatia, 20-21 mai 2013

În mod tradițional, rețeaua internațională CEED se întrunește anual la Conferința Regională CEED. Aproximativ 250 de antreprenori și investitori din toată Europa de Est și Balcani au participat la conferința cu tema "*Getting Over the Top — Raising Your Game for the Region and the World*".

Conferința Regională CEED este o întâlnire anuală, care prilejuiește inspirație și networking pentru întreprinzători, membri ai rețelei internaționale CEED, investitorii și alți oameni de afaceri din Europa de Est și Sud-Estul Europei. Ni s-au alăturat și oameni de afaceri din Statele Unite ale Americii, Marea Britanie, Maroc, Armenia și Moldova. Tema conferinței a oferit șansa participanților să fie inspirați de doi întreprinzători de succes la nivel global - Bob Rosenschein și Jim Connor.

Bob Rosenschein este un antreprenor american care trăiește în Israel și este fondatorul **Answers.com**, care este printre primele 20 cele mai vizitate site-uri din SUA. El ne-a împărtășit punctul său de vedere cu privire la modul în care a reușit Israelul să obțină porecla de "națiune start-up", și cum a devenit țara cu cea mai mare activitate antreprenorială din lume. Deasemenea, el ne-a împărtășit sfaturi din extraordinara sa experiență de afaceri.

Jim Connor este un antreprenor american, investitor privat (business angel) și membru al consiliului de administrație al prestigioasei rețele de business angels din Silicon Valley, **Sand Hill Angels**. Connor a prezentat sfaturile cheie care oferă acelor întreprinzători în care acesta investește. Deasemenea, el a împărtășit cu investitorii prezenți la conferință, deasemenea aspect din practica de afaceri a Sand Hills Angels.

Cu ocazia componentei "*Doing Business in the Region*" din agenda conferinței, întreprinzătorii au dobândit informații valoroase privind piețele din Europa de Sud-Est, iar în segmentul "*Pitch your business*" unii întreprinzători au avut ocazia de a își prezenta ideile de afaceri sau produsele în fața unor investitori străini: Bob Rosenschein, Jim Connor, Richard Sheridan (director al SEAF) și Stephen Eastham,

care au comentat ideile lor de afaceri și potențialul lor de a pătrunde pe piețele globale.

Evenimentul s-a încheiat cu o recepție la ultimul etaj al Hotelului Westin, cu vedere panoramică asupra capitalei croate. Comunitatea CEED care s-a întrunit în aceste două zile din luna mai a plecat cu noi perspective, noi prieteni și o energie reînnoită, știind că posedă ceea ce le este necesar pentru a profita din plin de toate oportunitățile pe care această regiune dinamică le oferă.

The IT Bridge Connect Event, Izmir, Turkey, March 19-20, 2013

Evenimentul Regional B2B TIC a fost organizat de Programul Turkish – South East Europe (SEE) and Black Sea (BS) (Programul Turcia - Europa de Sud-Est și Regiunea Mării Negre) împreună cu SEAF și cu un partener local Bati - BINOM (Western Anatolian Information and Electronics Regional Innovation Center).

Evenimentul a avut ca scop facilitarea unei întâlniri de networking și B2B între companiile TIC în căutarea de noi oportunități de piață, menite să ajute la consolidarea contactelor de afaceri în cadrul Programului Turcia - SEE - BS și să evidențieze posibilitățile de creștere a schimburilor comerciale și a investițiilor. Combinația de înaltă valoare adăugată, inovație, creativitate și cercetare extinsă ajută firmele turcești să dezvolte produse noi, nu numai pentru piața locală, dar și din străinătate. Evenimentul B2B a urmărit să ajute întreprinzătorii din regiune în a dobândi o mai bună înțelegere a ceea ce este nevoie pentru a face afaceri în Turcia și invers, în scopul de a ajuta întreprinzătorii turci să stabilească legături cu piețele noi din țările sud-est europene și din zona Mării Negre.

Participanții au fost 20 de întreprinzători din Armenia, Albania, Azerbaidjan, Bosnia și Herțegovina, Bulgaria, Georgia, Grecia, Kosovo, Macedonia, Moldova, România, Rusia, Serbia, Slovenia, Ucraina și 30-40 de întreprinzători din Turcia. Cu toții au fost posibilitatea să identifice oportunități regionale, să discute tendințele pieței în sectorul TIC și să catalizeze oportunități de afaceri și de networking.

Evenimentul de la Izmir a dat posibilitatea pentru 4 companii din România de a stabili contacte de afaceri bune: Biesse solution LTD, BEIA Consult International LTD, ENEA LTD și Motivation LTD. Fiecare participant la conferință a stabilit câteva

contacte de afaceri interesante și a învățat mai multe despre oportunitățile de afaceri transfrontaliere în domeniul TIC.

Lansarea oficială a CEED Moldova, 19 iunie 2013

În 19 iunie, CEED, împreună cu partenerul său afiliat din Moldova ProConsulting, a deschis un birou la Chișinău, Republica Moldova.

În primul său an de existență, CEED Moldova va oferi programele CEED Grow și CEED Finance și prin acestea, va oferi aces pentru întreprinzătorii și managerii din Republica Moldova la know-how-ul și contactele de care au nevoie pentru a accelera creșterea afacerilor lor și a promova cultura antreprenorială în societatea din Republica Moldova și în regiune. Acesta va fi al 14-lea centru din rețeaua de centre CEED care funcționează în întreaga lume.

Cristina Manescu a participat la conferința de lansare, împreună cu alți reprezentanți ai rețelei globale CEED. Evenimentul a fost o ocazie excelentă de a contacta ecosistemul de afaceri din țara vecină și de a planifica activități comune în viitor.

Evenimente de networking educativ în cadrul proiectelor

Deși nu au fost organizate anume ca evenimente de networking educativ (NLEs) conform abordării tipice CEED, au avut loc mai multe evenimente publice organizate în cadrul a diverse proiecte, care au permis clienților noștri să beneficieze de oportunități de networking.

În cursul anului 2013 au fost 41 de NLEs organizate în cadrul proiectelor finanțate de UE "*Întreprinzător în Mileniul Trei*" și "*DACIE - Dezvoltare Antreprenorială pentru Competitivitate prin Inovare și Eco - eficiență - Top Class sud România*". Acestea au permis pentru peste 200 de beneficiari ai acestor proiecte să facă schimb de experiență și de bune practici care îi vor ajuta să rezolve în mod eficient problemele companiilor lor, precum și să afle despre noi oportunități de afaceri.

- *Întreprinzător în Mileniul Trei*: conferința finală a proiectului a fost o ocazie excelentă de a disemina informații cu privire la rezultatele proiectului în ansamblu și de a colecta feedback direct, pozitiv și încurajator de la beneficiari care au participat la eveniment.
- *DACIE - Dezvoltare Antreprenorială pentru Competitivitate prin Inovare și Eco - eficiență*: A fost organizată o serie de evenimente de conștientizare antreprenorială cu scopul de a stimula performanța în management și de a promova tehnologiile moderne pentru creșterea eficienței afacerii. Participanților le/au fost prezentate principiile esențiale și importanța antreprenoriatului, precum și activitățile proiectului care contribuie la promovarea managementului modern în afaceri.
- *Educație Economică Rurală și Dezvoltare (REED)*: Subliniem valoarea celor 4 vizite de schimb de experiență care au oferit oportunitati de networking pentru 175 de fermieri activi din punct de vedere economic. Detalii sunt prezentate în capitolul privind exemple de succes.

C. PARTENERIATE

Parteneriatul este conceptul cheie al abordării noastre. Am acordat o importanță deosebită cooperării noastre active cu **partenerii cheie strategici și susținătorii** noștri, precum: Ambasada SUA la București, AmCham (CEED este membru din 2007) și, nu în ultimul rând, Romanian American Foundation. Ne-am străduit să ne menținem relațiile și să extindem cooperarea cu aceștia. Ca rezultat, CEED a fost în măsură să își îndeplinească mandatul și misiunea, să își dovedească aptitudinile și capacitatea și să atragă sprijin suplimentar. Exemple sunt creditul ponte acordat de către RAF menit să ne ajute să implementăm proiectul finanțat de UE și cele două programe finanțate de RAF, Green Entrepreneurship și REED.

Am menținut relații excelente cu **partenerii noștri de afaceri și de proiecte** actuali și de încredere: Asociația Națională a Transportatorilor Rutieri din România - UNTRR (partenerul cu care am implementat proiectul "*Adaptabilitate și competitivitate în sectorul transportului rutier din România*"), MBM Software & Partners (partenerul nostru pentru proiectul "*Întreprinzător în Mileniul Trei*"), IPA și Forumul Tinerilor

(partenerii noștri pentru proiectul "DACIE") și Fundația pentru Parteneriat (pentru "Antreprenoriat verde"). Am lucrat îndeaproape cu toți partenerii pentru a implementa aceste proiecte, precum și pentru a genera noi propuneri de proiecte pentru portofoliul nostru.

În plus, am cooperat cu alte organizații, cum ar fi: Fundația Motivation, IFN Patria Credit, Fundația Patria Credit și Relians RDP.

Am investigat și diverse oportunități de cooperare cu noi potențiali parteneri - ONG-uri și companii - pentru proiectele care sunt în curs de pregătire.

Ca parte a strategiei noastre de dezvoltare a unei **rețele naționale de experți, formatori și profesioniști** din diferite regiuni din România, care sunt principalii noștri parteneri în realizarea activităților / serviciilor Centrului, care ne vor ajuta să servim noi clienți, să obținem o mai mare expunere publică și în mass-media, să împărțim costurile și să creem sinergii între activitățile similare care vizează IMM-urile, am continuat să ne dezvoltăm rețeaua de profesioniști. Am alocat timp pentru a identifica și evalua noi parteneri locali, care să fie implicați în implementarea proiectelor noastre. Am implicat membrii rețelei noastre informale de parteneri locali în furnizarea de servicii de instruire și consultanță în cadrul proiectelor implementate.

În afară de la evenimentele organizate de către CEED direct și / sau împreună cu partenerii noștri cheie, am răspuns cât mai mult posibil la diverse invitații la alte evenimente relevante. Astfel de evenimente au fost excelente oportunități de promovare a imaginii și capacităților noastre, de intra în contact cu reprezentanții mediului de afaceri, de a analiza mediul de afaceri românesc și diverse oportunități de dezvoltare. Deasemenea, ne-au ajutat să identificăm potențiali clienți pentru serviciile de consultanță și să le oferim sprijinul.

D. DURABILITATE

Pe parcursul anului 2013, am reușit să menținem sustenabilitatea Fundației, conform strategiei noastre: veniturile obținute din serviciile de consultanță oferite în contextul a diverse proiecte private și cu finanțare internațională, precum și veniturile garantate rezultate din proiectele strategice finanțate de UE ne-au ajutat să menținem sustenabilitatea financiară a Centrului. În plus față de costurile acoperite într- un procent substanțial din proiectele finanțate de UE, am primit și diverse donații private.

Suntem mereu în căutarea de noi oportunități de finanțare și continuăm să ne construim o bază de clienți plătitori, care vor genera o sursă constantă și sigură de durabilitatea financiară a Fundației, în paralel cu dezvoltarea portofoliului de proiecte finanțate de donatori.

În cursul anului 2013 am elaborat o serie de noi propuneri de proiecte și propuneri de licitație, în parteneriat cu partenerii strategici ai CEED. Astfel de proiecte sunt construite pe valorile noastre de bază și obiectivele noastre de a contribui la promovarea unui sector dinamic al IMM-urilor. Odată aprobate, ele vor avea un rol esențial în asigurarea unei creșteri durabile a Fundației CEED.

E. LIVRABILE, REZULTATE ȘI IMPACT

Activități și rezultate

Tabelul de mai jos oferă un rezumat al activităților și rezultatelor noastre în 2013 și cumulativ de la data înființării:

CEED România	Realizat 2013	Cumulat (de la înființare – 2006)
Quarterly		
<i>Evenimente</i>		
<ul style="list-style-type: none"> NLE's Training 	<ul style="list-style-type: none"> 41 evenimente 69 evenimente, 83 zile 	<ul style="list-style-type: none"> 202 evenimente 516 evenimente, 2371 zile
<i>Participanți</i>		
<ul style="list-style-type: none"> NLE's Training 	<ul style="list-style-type: none"> 808 persoane 1009 persoane 	<ul style="list-style-type: none"> 5483 persoane 7596 persoane
<i>Servicii de consultanță</i>	<ul style="list-style-type: none"> 524 clienți 	<ul style="list-style-type: none"> 1716 clienți

Impact

Rezultatele cele mai notabile și tangibile ale activităților Centrului în 2013 sunt:

- Peste 1000 clienți (angajați, manageri, întreprinzători și fermieri) au fost instruiți pe diverse teme legate de afaceri;
- Peste 500 de clienți au beneficiat de servicii de consultanță, mentorat și coaching pentru lansarea sau dezvoltarea afacerii / fermei lor.

Ca urmare a celor de mai sus:

- S-au înființat 139 companii sau activități independente noi;
- Cel puțin 30 de întreprinderi existente au șanse mari să se dezvolte;
- Cel puțin 170 de noi locuri de muncă vor fi create.

Rezultatele de mai sus demonstrează că CEED România și-a onorat mandatul de a continua moștenirea asistenței USAID în țară, ca o organizație regională de sprijin de valoare, dedicată promovării dezvoltării economice prin consolidarea spiritului

antreprenorial și dezvoltarea de parteneriate locale și regionale viabile. Prin îmbunătățirea abilităților manageriale locale și abilitarea liderilor în regiune, prin includerea lor în calitate de noi membri în rețeaua CEED regională și facilitarea accesului lor la fonduri, CEED a adus o contribuție cuantificabilă la progresul economic din România.

Cazuri de succes

Schimburi de experiență care fac diferența

1. Primul schimb de experiență a fost găzduit de **comuna Diosig din județul Bihor**. În mai 2013, fermierii din **Pâncota** județul Arad au participat la expoziția, conferința și forumul de afaceri intitulat "*Viitorul zonelor rurale din Crișana*", urmate de "*Festivalul Vinului Diosig*". Oaspeții au asistat la prezentarea unor proiecte și a experienței în agricultură ale unor organizații din Ungaria, au avut discuții privind aspecte specifice pentru implementarea proiectelor de dezvoltare locală ale GAL, finanțate prin Axa IV PNDR_LEADER, și, nu în ultimul rând, au participat la întâlniri bilaterale ocazionate de forumul de afaceri.

2. **Schimbul de experiență de la Matca județul Galați privind fermele vegetale in arii protejate**: În august 2013, 11 fermieri din **Târgu Frumos** județul Iași s-au deplasat în comuna Matca. Ei au vizitat 3 ferme vegetale cu arii protejate. Fermierii oaspeți și gazdele au avut ocazia să discute despre numeroase subiecte de interes comun precum: detalii tehnologice privind producția vegetală în zone protejate, bune practici în agricultură, timpul optim de cultură pentru a crește profitul din vânzări, cum se poate crește calitatea produselor, transportul, depozitarea, ambalarea, vânzarea, promovarea produselor, sursele financiare pentru funcționarea/modernizarea fermelor.

3. **Bune practici în viticultură la Pâncota, județul Arad**: Fermierii din Diosig își propun să reânvie tradiția producerii de vinuri în zona lor și să valorifice cât mai bine potențialul viticol al zonei, iar în zona Pâncota există tradiție și experiență în acest domeniu. Schimbul de experiență în localitatea **Pâncota**, județul Arad, focalizată pe exemple de bune practici în viticultură a avut loc în octombrie 2013. Au participat 49 de fermieri. Vizita a fost o bună ocazie ca fermierii din cele patru localități să se cunoască mai bine și să continue discuțiile pe subiectele de interes comun, începute la Diosig.

Temele abordate în prezentările făcute de către consultanții seniori CEED – Dna Carmen Tarnovschi și Dl Marius Vereș Dănciuț, urmate discuții între fermieri au fost: valorificarea producției obținute; oportunitățile de finanțare disponibile; beneficiile care rezultă din asociere și înființarea unui grup de producători; fiscalitatea în agricultură, dar și co-finanțarea necesară pentru obținerea unor fonduri europene; precum și istoria și tradiția viticulturii în zona Diosig.

Oaspeții au vizitat două exploatații viticole cu unități de vinificație, târgul săptămânal din Pâncota, o fermă de legume și de răsaduri din Macea și Stațiunea de Cercetare Viticolă Miniș. Gazdele au prezentat în detaliu fiecare fermă vizitată și au răspuns întrebărilor fermierilor.

4. **Schimb de experiență în domeniul agricole diverse în județul Suceava:** În noiembrie 2013 a fost organizat un schimb de experiență amplu, la care au participat peste 65 de persoane: 11 legumicultori din zona **Târgu Frumos** – județul Iași, 13 fermieri din zona **Matca** - Galați, 11 viticultori din **Huși** - Vaslui, 26 producători agricoli și agenți economici din **Suceava**, împreună cu experții locali din cele 4 zone și consultantul senior CEED, DI Gabriel Nicolau. Participanții au avut ocazia să viziteze 3 societăți private din județul Suceava care au oferit exemple de bună practică: un agent economic din comuna Arbore în vederea creării de posibilități pentru desfacerea directă de produse legumicole și horticoale în zonă, o fermă legumicolă din localitatea Milisăuți, fermă unde se cultivă varza, care se valorifică prin procesare în mod tradițional (murături) și o fermă piscicolă de creștere a păstrăvilor din comuna Frătăuții Vechi pentru oferirea de soluții alternative de producție.

Acces la finanțare pentru fermieri

În al doilea an de implementare, proiectul REED înregistrează deja progrese și rezultate pozitive, cu impact asupra comunităților țintă. Ca rezultat direct al asistenței integrate - formare, consultanță și networking - cel puțin 36 de fermieri au beneficiat de microcredite de la diverse IMF-uri și bănci pentru a finanța dezvoltarea propriei ferme agricole prin investiții, iar alții au depus proiecte de grant în cadrul diferitelor măsuri din PNDR. Ca urmare, este de așteptat că producătorii locali vor fi în măsură să-și crească vânzările de produse, să-și reducă costurile de producție și să îmbunătățească și calitatea produselor, sporind astfel viabilitatea fermelor lor, îmbunătățindu-și accesul la piețele și creând noi locuri de muncă. Acest lucru va genera un impact benefic în comunitățile lor.

Chimina Maftei din comuna Dobreni, județul Neamț

Fermierul Chimina Maftei se ocupă cu agricultura de peste 20 de ani, atât în mediu protejat (solarii - o suprafață de 10.000 de metri pătrați), cât și în câmp, pe o suprafață de 9 ha teren cultivat în special cu rădăcinoase. Până în acest an, activitatea a fost realizată doar prin muncă fizică, cu ajutorul a câtorva zilieri, doar lucrările de pregătire a terenului (arat, discuit și parțial plantare) fiind mecanizate.

Fermierul a fost asistat de experții REED pentru a obține o un împrumut necesar pentru a cumpăra noi echipamente agricole. Valoarea creditului aprobat de Patria Credit, una dintre cele IMF partenere în cadrul proiectului REED, este de aproape 50 de mii de euro, iar termenul împrumutului este de 59 luni. Fermierul are o colaborare excelentă cu instituția de microfinanțare și el este capabil să ramburseze ratele la timp.

Utiliajele pe care fermierul le-a achiziționat cu ajutorul creditului i-au permis să înlocuiască munca fizică și să reducă din costurile destul de ridicate cu zilierii.

Fermierul moldovean își planifică deja o nouă dezvoltare a fermei: el dorește să își mărească suprafața lucrată și să își amenajeze un spațiu pentru pregătirea legumelor pentru piață (curățare, sortare, spălare).

Coțofanu Roxana Ștefana, din comuna Strunga, județul Iași

În cursul anului 2013 fermiera din comuna moldoveană a obținut sprijin prin consultanță de afaceri, în cadrul proiectului REED, pentru a elabora și depune un proiect finanțat de UE, care vizează investiții pentru dezvoltarea fermei.

Ferma de 3,5 hectare produce legume și pepeni verzi. Produsele sunt vândute în orașul din apropiere, Târgu Frumos.

Doamna Coțofanu are pregătire în domeniu, absolvind în anul 2013 cursul de calificare profesională în meseria de Lucrător în cultura plantelor, curs de 360 ore organizat de Camera Agricolă Județeană, Iași.

Expertul REED a analizat situația fermei și a concluzionat că este eligibilă pentru finanțare în cadrul Programului Național pentru Dezvoltare Rurală, măsura 112 "Instalarea tinerilor fermieri". Consultantul a elaborat proiectul necesar, care a fost depus la Grupul de Acțiune Locală. Ca urmare, fermiera va obține un grant de 40.000 de euro pentru modernizarea fermei. Contractul de finanțare a fost deja semnat la 31 ianuarie 2014.

Dna. Coțofanu și-a asumat ca obiectiv de îndeplinit prin proiect achiziția a 4,8 ha teren arabil. Extinderea suprafeței cultivate va permite extinderea gamei de culturi și creșterea veniturilor din fermă.

Chicoș Gheorghe, comuna Matca, județul Galați

DI Chicoș Gheorghe este un fermier de 53 de ani, cu 30 de ani de experiență în legumicultură, lucrând în ferma lui de 6,5 hectare împreună cu familia sa. În mod tradițional, ei cresc castraveți, roșii, salată verde, varză, ardei, vinete și pepeni. Producția este vândută la nivel local sau în orașul vecin, Bacău.

Costurile de producție sunt relativ ridicate. Cheltuielile familiei sunt mai mari în timpul verii, datorita achiziționării de bunuri de folosință îndelungată în gospodărie și renovării locuinței.

Împreună cu expertul local REED, fermierul a identificat diferite măsuri necesare pentru a reduce costurile, precum și riscurile specifice pentru legumicultură în arii protejate:

- folosirea de materiale rezistente la construirea solarilor;
- folosirea sistemelor de irigații/instalații de picurare;
- achiziționarea de lemne, rumeguș la sfârșitul sezonului;
- vânzarea diferitelor produse pe piețele en-gross.

IMF Patria Credit Agenția Matca a aprobat fermierului un credit de 100.000 lei, cu un termen de 5 ani, pentru a permite agriculturii aplicarea acestor măsuri. Creditul va fi utilizat după cum urmează: pentru a cumpara un vehicul de transport specializat, care va fi utilizat pentru a extinde vânzările dincolo de piața locală, pentru a forța un puț care va permite irigarea culturilor din solar mai uniformă și cu debite crescute de apă.

F. ACTIVITĂȚI PLANIFICATE IN 2013

În 2013, vom continua modelul de afaceri CEED bazat pe servicii integrate, care a fost rafinat și dezvoltat de comun acord cu SEAF și alte centre CEED din rețeaua noastră. Vom oferi o gamă largă de servicii de sprijin pentru afaceri, de la instruire și până la consultanță. Mai mult, vom continua să ne extindem și diversificăm clientela vizată, adăugând la clienții noștri tradiționali, adică manageri și întreprinzători din IMM-uri, alte grupuri cum ar fi: reprezentanți ai diferitelor grupuri implicate în antreprenoriat social, întreprinzători rurali, fermieri și funcționari publici.

Suntem dedicați sprijinirii clienților noștri să își extindă afacerile prin intermediul formulei noastre unice de instruire practică, sprijinită prin networking și mentorat, urmată de servicii de coaching la cerere, dublată de servicii de consultanță mai sofisticate menite a facilita extinderea lor de piață și accesul la surse de finanțare UE și / sau comerciale.

Cele mai importante activități planificate pentru 2014 cuprind:

1. Asigurarea accesului la consultanță, training și networking prin programul finanțat de RAF aflat în derulare – REED, adresat fermierilor activi economic din 40 de comunități din România
2. Dezvoltarea altor proiecte și propuneri pentru licitații în conformitate cu misiunea noastră, identificarea unor parteneri relevanți și surse de finanțare corespunzătoare.
3. Acordarea de asistență, pe o bază comercială, pentru diverse grupuri: formare certificată, instruire la cerere și consultanță pentru IMM-uri și alte grupuri.
4. Organizarea de evenimente de networking pentru a promova extinderea rețelei pentru clienții noștri.
5. Oferirea de oportunități de acces pe piață în cadrul rețelei regionale CEED din Sud-Estul Europei:
  - a. a 8-a Conferință anuală Regională CEED - Belgrad, 2014
  - b. Alte evenimente internaționale ale rețelei CEED

Calendarul de evenimente va fi actualizat în permanență.